

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obilijeva (Zapolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontái, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D Hirdetések díjszabása szerint Megjelenik naponta délután	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

A közeli napokban ismét megélénkül a politikai élet.

Beograd, szept. 25.

Bár a szkupstina összehívásának ideje erősen közeledik, a politikai életben még mindig teljes szélsénd uralkodik. A miniszterek nagyrésze távol van a fővárostól és így jelentősebb kérdésekben, melyek szélesebb hullámokat vethetnek, nem is hoznak határozatot. A kormány tagjainak visszatérése újból megeleveníti a politikai életet, a hosszú nyári és ünnepi szünet után. Beogradban nagy érdeklődéssel várják a közeljövő eseményeit, mert kétségtelennek tartják, hogy a minisztertanács első ülésének egyikén már szóba kerülnek a hosszú szünet alatt felmerült nézeteltérések, melyeknek elsimítása az összkormányzat elsőrendű érdeke. Az ügy fontosságának tudják be, hogy Pasity miniszterelnök franciaországi tartózkodását megszakítva, az eredeti tervtől eltérőleg már október elején visszatér a fővárosba.

Tegnap a kormány Beogradban tartózkodó radikális-párti tagjai együttes értekezletet tartottak, amelyről azonban minden közelebbi felvilágosítást megtagadtak. Hír szerint már ezen alkalommal is részletesen megtárgyalták a Radics-párt egyetemes követelése körül támadt ellentéteket és leszögezték az ez ügyben kialakult pártvéleményt.

Az este megérkezett Beogradba Pribicevity Szvetozár független demokrata pártvezér, aki hosszabb ideje Boszniában, Hercegovinában és Dalmáciában járt, agitációs uton. A pártajtó szerint harminchárom négyüléssel mondott beszédet, amelyeken összesen körülbelül ötevenezer ember vett részt. Pribicevityt az állomáson a független demokrata pártvezetőség fogadta. Az üdvözlésére megjelentek vállukon vitték ki a peronról a pályaudvar kijáratáig. A Terrazián pártbívei lelkesen megéljeneztek.

Két gyors és két személyvonat Kikinda és Szeged között.

SHS részről Oroszlámos, Magyarország felől Szőreg lesz a határállomás.

Budapest, szept. 25.

Szegedről jelentik: A kikinda-szegedi vonal megnyitásával kapcsolatosan eredetileg az volt a terv, hogy a bizottsági tárgyalásokon a román kiküldöttek is résztvesznek. Az SHS és román közlekedésügyi kiküldöttek között előzőleg Temesváron folytak tárgyalások, több vasútvonal, egyebek között a Temesvár-Báziás, Temesvár-Jasatomity (Módos) és Beskerekek-Zsombolya közötti vonal megnyitásáról. A bizottságok munkássága során szóba került a Kikinda és Szeged közötti közlekedés is, amelyről a szerb kiküldöttek annak idején úgy informálták a románokat, hogy a két város közötti közvetlen forgalom belátható időn belül nem fog megindulni. Ennek a felvilágosításnak magyarázzák, hogy a román bizottság távolmaradt a tárgyalásoktól.

Az SHS-magyar kiküldöttek tegnap reggel különvonaton kiutaztak Szőregre, hogy a helyszínen megállapítsák, milyen változtatásokat kellene eszközölni az állomáson. A

bizottság úgy találta, hogy Szőreg vasutállomása, kisebb átalakításokkal, megfelelne a határforgalomnak.

Délután folytatták a tárgyalásokat Szegeden. A fontosabb kérdésekben, értesülésünk szerint, már megegyezés létesült és csak részletek eldöntése van hátra. Mivel a két álláspont között nincsenek lényeges eltérések, mára végleges megállapodás várható.

A tervek szerint magyar részről Szőreg, SHS részről pedig Oroszlámos lesz a határállomás. Naponta két gyors és két személyvonat fog közlekedni Szegedtől közvetlenül Kikindáig és vissza. Szerb vonatok bejárrak Szőregig és ott történik az átvétel. A két állomás között táviró összeköttetést létesítenek és összekötik a jelzőharangokat is, a mire a közlekedés lebonyolításánál szükség van. A forgalmat minden valószínűség szerint október tizenötödikén indítják meg.

A bizottsági tárgyalások három napig tartanak.

A királyi pár Tivatban.

Beograd, szept. 25.

A királyi pár tengerparti utjára újabb jelentések érkeztek Beogradba, melyek arról számolnak be, hogy a felséges vendégek iránti lelkesedés nem csappant meg, sőt a különféle helységek valósággal versenyre kelnek, hogy egymáson túlgyenek a fogadtatás bensőségességével és külső díszével.

Tegnap látogatta meg a királyi pár a tengermelléki Tivat községet, ahol a hadihajók ünnepélyes felvonulást rendeztek Ófelségeik előtt, majd a parton felsorakozott a hadihajók személyzete és tisztelegve elvonult a királyi pár előtt.

Susakon nagy előkészületeket tesznek a felséges vendégek fogadtatására. A városban rendező-bizottság alakult, amely a díszítés munkáját irányítja.

A demokraták elkévd-telenedése.

Budapest, szept. 25.

A magyar parlament demokrata blokkjának intéző-bizottsága, mint a Pesti Napló jelenti, a napokban össze fog ülni, hogy afelett határozzon, vajjon főtartsák-e továbbra is a blokkot vagy sem. Az elkévd-telenedésre az adott okot, hogy a baloldálnak nem sikerült a képviselőházat összehívni, hogy az erdélyi telepések ügyében állást foglaljon.

A népszövetség ülése.

Genf, szept. 25.

A népszövetség tanácsa elhatározta, hogy bizottságot küld ki a török és irák határmenti helyzet megvizsgálására s a határ végleges megállapítására.

Az ülésen Améry angol gyarmatügyi miniszter is felszólalt, aki kijelentette, hogy a kérdés minél gyorsabb megoldását követeli.

Tewfil török delegátus hozzájárul a kérdés gyors megoldásához, de azt kéri, hogy abban a bizottságban, mely a határvonal megállapításával fog foglalkozni, úgy az angol, mint a török megbízottak foglaljanak helyet és hogy ezek kiterjessék munkásságukat a lausanni békeszerződésben lefektetett határok megállapítására s döntsenek abban, hogy milyen módosítások volnának itt eszközölhetők.

TÖZSDE

Szeptember 25.

Beograd. Amsterdam 2273, Berlin 1343, Bécs 7945, Budapest 7902, Bukarest 2750, Genf 1088 75, London 273 40, Milánó 229 25, Newyork 56 40, Páris 267 75, Prága 167 25

Napi kérdések.

Nil admirare, ugylátszik a politikában ez a régi jelszó örökké aktuális marad. Ne is tessék tehát csodálkozni Pribicevity volt közoktatásügyi miniszter azon kijelentésén, hogy az egész vonalon az ő politikája diadalmaskodott és hogy a szerb-horvát megegyezést tulajdonképpen ő készítette elő, ő és senki más. Igaz ugyan, hogy mielőtt ezt a megegyezést nyelbe ütötték volna, Pribicevity a miniszteri székéből az érvek egész arzenálját vette igénybe a megértés megakadályozására, de ugylátszik, a politikai megállapításokat nem kell a logika fonálán levezetni és mert az emberek nagy része ugysem gondolkozik logikusan, talán még az igazság látszatát is elnyeri az a kijelentés, hogy a szerb-horvát megegyezést nem a radikálisok teremtték meg, hanem az a Pribicevity, akinek pont ezért kellett megbuknia, mert — az ő politikája az egész vonalon diadalmaskodott.

A belga külügyminiszter lapja azt a nagyfontosságú hírt röpti világgá, hogy Anglia vissza akarja adni Németországnak gyarmatait, hogy ilyképen megkönnyítse Németországnak a Népszövetség kötelekebe való belépését. Lassan, de mégis csak előre halad a megértés szelleme, vagy helyesebben: a gazdasági erők minden akadályt leküzdve, mégis csak helyreállítják valamikor a megbillent Európa egyensúlyát, mert a világ minden népe élni és fejlődni akar, ez az akarás pedig egyértelmű az igazi békével. Az életosztón hozza közelebb a nemzeteket egymáshoz, ami mellett a szimpátia vagy ellenszenv kérdése valóban alárendelt jelentőségű és ezt az igazságot minden nap meg kellene gondolni azoknak, akik vezetőhelyen az ultra-nacionalizmus ingatag politikájára akarják hazájuk jövőjét felépíteni.

Franciaországban nemrég statisztikai kimutatás jelent meg az utóbbi évek könyvforgalmáról és ez a kimutatás mindenütt hanyatló tendenciát mutat. Az emberek kevesebbet olvasnak, mint azelőtt. Hogy mi ennek a hanyatlásnak az oka? A háborút túlélt emberiség megtépett idegzete-e, vagy a gazdasági harc kegyetlensége, amely minden emberre egyformán ránehezedik? A szomorú ok mellett az okozat is elszomorító jelenség, mert ki marad meg barátunknak és vigasztalónknak, ha a könyv kipróbált hűségéről is le kell mondanunk? Ez a statisztika lényegileg arról számol be, hogy az emberiség szellemi kapcsa-

lata meglazul, hogy látóköre szűkül és hogy ellankadnak a szárnyak, a melyek a gondolat mérhetetlen utjára röpitik az emberi lelkeket. A népek gazdasági szanalása után a szellemi szanalásnak is be kell következnie, mert elképzelésnek is szörnyű volna az az állapot, amelyben az élet egyetlen célja a pénzért való lelketlen hare volna és ebben az örökös esatazajban egyre kísértetiesebbé válna a muzsák hallgatása.

Riport a régi Becskerekről.

1895 szept. 25.

Torontálvármegye virilistáinak névsorát közli a „Torontál”. A névsorban Csekonics Endre gróf vezet 106.510 forint és 57 krajcárral. Becskerekek negyvennégy „irigylésre méltó” polgára volt, akik egyenként több mint ezer forint adót fizettek.

A „Fehér Kereszt” javára hangverseny volt a színházban. Gordon Károly, a híres orosz női hang imitátor tartott előadást a kaszinói dalárda és a szerb dalegylet közreműködésével.

1905 szept. 25.

A mai galamblovóversenyen a főverseny első díját Stagelschmidt János, második díját Fauer Kornél, a harmadikat Demkó István nyerte meg. A vigaszverseny nyertese Balás Iván lett.

A becskerei törvényszék felmentette Walpeck Mihály, Márki Antal és Keckeméti András helybeli lakosokat, akik tréfából eldicsékedtek, hogy bombamerényletet terveznek a polgármester és a rendőrkapitány ellen.

Cailleaux Amerikában.

Washington, szept. 25.

Cailleaux francia pénzügyminiszter ma hosszabb ideig érkezett Kellog államtitkárral, kivel a francia államadósság elengedéséről tárgyalt. Az államtitkár ugyanarra az álláspontra helyezkedett, melyet már tegnap fejtett ki Borah szenátor az ujságírók előtt, hogy t. i. nem hajlandó a francia adósságok elengedéséhez hozzájárulni. Sőt Cailleaux azon észrevételére, hogy az amerikai körök engedékenysége nagyban

hozzájárulna az Egyesült Államok és Franciaország közötti jó viszony megszilárdításához, nem minden irónia nélkül azt felelte, hogy a két állam barátságos viszonyát az szilárdítaná meg legjobban, ha Franciaország megfizetné Amerikának azt, amivel tartozik Kellog egyébként átadta Cailleauxnak az amerikai pénzügyi körök által is elfogadott memorandumát, mely a francia adósságok törlesztésének részletkérdéseivel foglalkozik.

A magyar kommunisták terjeszkedése.

Budapest, szept. 25.

A rendőrség nagy apparátussal folytatja nyomozását a magyar kommunisták ügyében. Annyit már sikerült megállapítani, hogy a magyar kommunista szövetség képviseltette magát az augusztus 24-ikén megtartott bécsi kommunista nagygyűlésen. A bécsi ünnepélyen résztvevett Balog László, ki a kommün idejében Kun Béla titkára volt, továbbá Lander Jenő, Rákosi Mátyás, Alpár Gyula, Weinberger Zoltán,

Haamann Kató, Gögös Ignác és Löwy Kálmán. A magyar földmivesek részéről elmentek a bécsi gyűlésre Szabó József és Endrődy Mihály kubikusok, akiknek az volt a feladatuk, hogy a magyar falvak lakosságát vegyék rá a kommunista forradalom megszervezésére.

A letartóztatottak száma ma este ötvenre szökött fel. A házkutatásokat a rendőrség tovább folytatja s a nap folyamán új letartóztatások várhatók.

Nagy építkezések Susákon.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, szept. 25.

Az építészeti hivatal elkészült a fiume—susági hid tervezetével. A susági polgárság azzal a kéréssel járult az építészeti miniszter elé, hogy úgy az új hid, mint az állomási épület munkálatait még ebben az évben kezdjék meg.

Leszállítják a betéti kamatlábat.

A Narodne Novine jelentése szerint október elsején leszállítják a kamatlábat úgy a betéteknél, mint a folyószámlai követeléseknél.

Az olasz munkások sérelme.

Beogradból jelentik: Petrocii olasz követségi ügyvivő tegnap felkereste Markovity külügyminiszter-helyettesét, akinek az olasz munkások alkalmazásáról jegyzéket nyújtott át. Mint ismeretes, a Dalmáciában élő olasz munkások panaszal forultak a követséghez, hogy nem kapnak munkát és a hatóságok meg állampolgárságot követelnek tőlük. A jegyzékben most az olasz munkások helyzetének megjavítását kéri az olasz külképviselet és felsorolja azokat az intézkedéseket, melyek mellett a megbolygatott békét vissza lehetne állítani.

A fekete hegyek ünnepe.

— Kiküldött munkatársunktól. —

Cetinje, szept. 21.

A fekete hegyek romantikus országának tegnap nagy napja volt. Az ország nemzeti öntudata megalapítójának és életrekelőjének, Njegosnak hamvait, aki népének egy személyben uralkodója, főpapja és legnagyobb költője is volt, helyezték el a Lovesen tetején épített mauzoleumban.

Crnagora nagy ünnepe a nagy emberhez méltó keretekben folyt le, mert az ország főméltóságai a királlyal és a királynéval az élén, mind résztvettek Njegos gyászünnepe, amely ilyenformán a legimpozánsabb ünneppé vált.

A város már napokkal előbb élénk képet nyújtott, mert az ország minden részéből érkeztek küldöttségek a maguk nemzeti viseletében. Az ünnepek kezdete 21-ikére volt kitűzve, de már 20-án délután nagy napja volt Cetinjének, mert Pety felől ekkor érkezett meg a király és a királyné.

Délután három óraker már a vá-

ros nyugati oldalában fekvő kolostor előtt kordont vont a katonaság, amely a kolostor előtti teret szabadon hagyta. Ezen a téren gyülekeztek azután az ország méltóságai. Sorba jöttek a kormány tagjai, a volt miniszterek közül Davidovity Ljuba, Spaho Mehmed, Bechmen, Perity Ninko. Majd az összes egyházak főpapjai érkeztek, köztük Dimitrie pátriarka, Irenej noviszádi és Velimirovity oehridai püspök, Rodies Rafael beogradi érsek, Ucelhini cattarói püspök, Dobresics montenegrói kath. püspök, dr. Gavriló Dozsity montenegrói metropolita, mindegyik a kíséretével helyezkedett el a kolostor lépcsőjén.

Ezután a katonai méltóságok érkeztek meg Trifunovity Dusan hadügyminiszter, Prica admirális, Krupcevitv crnagorai hadseregpáncsnok és a katonai főtisztek egész légiója. A polgári méltóságok közül Trifkovity, a szkupstina elnöke, Vrhovac Radivoj, a Szrpszka Matica elnöke és rengeteg országgyűlési képviselő.

Pont négy óraker a Cetinjét környező hegyeken megdördültek az ágyuk, megszólalnak a harangok és sívító hanggal felfelé esapott egy rakéta, amelyből fent az azurkék égen kibontakozott a nemzetiszínű zászló és lassan szállt alá a hegyek

főlé. A sorban álló katonaság előtt idegesen szaladgáló tisztek, kurta, pattogó vezényszavak, mindenféle feszült várakozás és már is hallani messziről a Njegoseva-utca végéről a gárda lovas-zenekarának indulóját.

A bánági delegáció a rendezőbizottság kitüntető udvariassága folytán a legjobb helyen, a kolostor bújárájával szemben nyert elhelyezést, ahol a királyi pár leszállt. Hogy a rendezőbizottság hangulata ilyen volt velünk szemben, ebben nagy része volt Sztojadinovity pénzügyminiszter személyes érdeklődésének, akinek megbízásából Suvakovity államtitkár folyton a bánági deputációval járt és interveniált. Különben már maga a deputáció is, amelyet Berity Vászsa megyei másodfőjegyző vezetett, imponált a számával, mert 107 tagból állt a Bácskával szemben, például, amely hat embert küldött ide.

Mint a menydörgés messziről mindig közelebb és közelebb morajlik a nép ujjongása és egyszerre a Kolostor-utca elején feltűnik a lovasgárda két trombitása, akit nyomom követ a gárda lovas-zenekara mind fehér lovon. Majd egy fehér parókás lovászmester vágat előre, akinek nyomában feltűnik a hat fehér ló által vont a la Daumont-hintó, ben-

Nagy tűz pusztított a Bánágban.

Tulzott hírek kerültek forgalomba.

Beckerek, szept. 25.

Nagy tűzvész pusztított tegnap a bánági Basaid községben. Öt szomszédos udvarban kigyulladt és legett az ott felhalmozott szalma, széna- és pelyvakészlet, valamint több istálló, felszer és gazdasági melléképület.

A tűz délelőtt fél tíz óraker keletkezett Jakov Ljuba basaidi földműves házának udvarán. A nagy szélben gyorsan elharapódtak a lángok és csakhamar elborították a hatalmas szalmakazlakat és az istállót, amelyből csak nagynehezen sikerült az állatokat kimenteni. A lakosság megfeszített erővel dolgozott a tűz oltásán, eredmény nélkül azonban, mert pusztításaival szemben minden mentési kísérlet hiabavalónak bizonyult. Néhány perc alatt átterjedtek a lángok a szomszédos udvarra és nem telt bele fél óra, öt ház udvarán felhalmozott szalma égett. A közeli udvarokból a megrémült emberek elhordták a gyúlékony anyagokat és csak így tudtak gátat vetni a tűz pusztításainak. Szerencsére a lakóházakat sikerült megmenteni, a gazdasági épületek, istállók és felszerék azonban jórészt mind elpusztultak. A károsultak, névszerint Jankov Ljuba, Giurski Novák, Jankov Steva, Velimirov Szvetozár és Jankov Pera, jelentős veszteségeket szenvedtek. A kár pontos felbecslése csak ma történik meg.

A vizsgálat megindult a tűz keletkezési módjának felderítésére. Az a feltevés, hogy gyufával játszódozó gyermekek okozták a tüzet, amely Basaid egy egész utcáját pusztulásal fenyegette.

A városban elterjedt azon hírek, amelyek arról számoltak be, hogy lakóházak is elhamvadtak, erősen tulzottak.

ne a király testőrtábornoki egyenruhájában, mellette a királyné crnagorai nemzeti viseletben.

A királyi pár hintója megállt a kolostor előtt, ahol Dozsity dr. metropolita megleghangu beszéddel üdvözölte a királyt, aki az ő szavai szerint, „hazajött”. Ezután rövid istentisztelet volt, amely után a királyi pár az utána özönlő néptömeg folytonos ovációja között elhajtott a konakba, ahol az erkélyen újra megjelent a kalapot lengető, viharosan lelkesedő tömeg előtt.

Este a konak előtt gyülekező nép a crnagorai nemzeti táncokat mutatta be. Majd a cetinjei szokol dalárdája énekelte el a himnuszt, a mely után a gárda zenekara és a szarajevói és tuzlai gyalogezredek zenekara fáklýásmenetet rendezett, amely alatt a Cetinjét körülvevő hegyeken gyakorlatozott négy fényező osztag, amelyek nappali világosságba borították Cetinjét. A távoli hegyek lejtőin óriási máglyák gyultak ki, amelyek az A és M betűt szórták szét fényükkel a hegyoldal sötéttségébe, míg közvetlenül a város alatti hegyen a tűzijáték száz- és százszintű csillagai, forgó gömbjei, hulló csillagai varázolták olyan tündérivé az éjjelt, amelyet Cetinje még sohasem látott... J.

HIREK

— szept. 25

Megyei közgyűlés. Torontál-Temes megye új törvényhatósági bizottsága szeptember 26-ikán, vagyis holnap, szombaton délelőtt tartja alakuló közgyűlését. A tárgysorozatban egyetlen pont szerepel, a különféle bizottságok és albizottságok megválasztása.

Egy régi jugoszláv újságíró halála. Mint Oszijekről jelentik, tegnap ott meghalt Benda Károly, a Slavonische Presse szerkesztője, 69 éves korában.

A szerb újságíró-kongresszus. Új újságíró társaink, akik a szkoplyei kongresszuson részt vesznek, holnap pénteken találkoznak Beogradban, ahonnan különvonaton indulnak Szkopljéba. A tanácskozások után több kirándulást rendeznek a kongresszusi tagok tiszteletére.

A kleki betörők nyomában. A kleki posta elleni betörés bűnügyében nagy eréllyel folytatja a becskerekai csendőrség a nyomozást. A tegnapi nap folyamán őrizetbe vett egy mezőőrt, ma pedig letartóztatta Bojecz Ádám községi szolgát, akiről az a gyanu, hogy szerepe van a vakmerő betörésben. A kihallgatások különben még egyre tartanak. A hatóságok remélik, hogy rövidesen teljes világszolgát derítenek a bűnügyre és kézrekerülnek a tettesek.

* Jön RIN-TIN-TIN!

Etsimított vezetelmérések. Perlez községben Melencsanin Zsiva, Avakunovity Száva és Micsin Arkádija összeveszett valami csekélység felett. A veszekedés hevében előkerültek a bicskák és bizony nem kímélték egymást. Melencsanin és Micsin súlyosan megsérült, míg Avakunovity csodálatosképp sértetlen maradt. A verekedők ellen megindult az eljárás.

Polgármesterválasztás Petrovaradinon. Noviszádról jelentik: Nemrégiben tartották meg Petrovaradinban a községi választásokat, melyek eredményeképp a Radics párt tiz, a Radics párti disszidensek öt, a radikálisok két és a független demokraták két tagságot kaptak a községi képviselőtestületben. Tegnap tartották meg a polgármesterválasztást, amely Rois Karlo Radics-párti disszidens javára dönt el, aki tiz szavazattal, kilenc ellenében elnyerte az állást. A váratlan eredményt azzal magyarázták Petrovaradinban, hogy a horvát parasztpárt városatyá tagjai között a polgármester személyét illetőleg ellentétek merültek fel és ez idézte elő, az ellenzék győzelmét.

Szüreti mulatság. A Lyra-dalegylet f. hó 26-án, szombaton a Hochholzer-féle vendéglőben szüreti mulatságot rendez. Belépődíj nincs. Kezdeté este 8 órakor. A zenét egy híres cigányzenekar szolgáltatja.

* Jön RIN-TIN-TIN!

Klasszikus-est a Kaszinóban. Rada Sándor Beeskereken jól ismert zenekara holnap, szombaton este fél 9-től 11 óráig a Kaszinóban klasszikus estét rendez kitűnően összeválogatott műsorral. A klasszikus-est műsora után shimy reggelig. Meleg és hideg ételek az egész éjjelen át felszolgáltatóknak.

Tekeverseny. Vasárnap, szeptember hó 27-én a „Lyra“-dalegylet a Hochholzer féle vendéglőben tekeversenyt rendez. Kezdeté d. e. 9 órakor és tart este fél 8 óráig.

Visszahelyezték Beeskereken a régi piaci napokat.

Az iparosok örömmel, a kereskedők ellenszenvvel fogadták a városi tanács határozatát.

Beeskerek, szept. 25.

Beeskereken hosszabb ideje már élénk háborúság folyik a hetipiacok körül. A múlt évben a kereskedők és alkalmazottak közös kívánságára elrendelték a vasárnapi munkaszünetet, a helyi hatóságokat pedig utasították, hogy a vasárnapra eső hetipiacokat helyezték át másnapokra, nehogy a vasárnapi hetipiac elmaradásával bármilyen kárt is szenvedjenek a városok vagy községek. A kereskedelemügyi minisztérium rendeletét annak idején végre is hajtották és annak megfelelően a hetipiacokat kedd, péntek és vasárnapról, kedd, csütörtök, szombatra helyezték át. Vasárnapra általános munkaszünetet mondtak ki és a vendéglőket, cukrászdákat, dohánytözsdeket, virág, újság és temetkezési vállalatok üzleteit kivéve, a többi kereskedések mind zárva maradtak.

Röviddel ezután minisztert cserélt a kereskedelmi tárca és az új miniszter első ténykedése a gyakorlatban már keresztülvitt rendelet hatálytalansítása volt. Új utasításában megjegyezte, hogy a kérdést rövidesen véglegesen rendezni fogja, addigra azonban a helyi hatóságok belátására bizza a régi állapotok visszaállítását. A helybeli kereskedők és iparosok ez ügyben többször tartottak értekezletet és igyekeztek egy séges álláspontot elfoglalni az anynyira fontos kérdésben, kiserletük azonban mindannyiszor megbukott, a két fél egymással homlokgyenest ellenkező felfogásán. Az egyik rész, amelynek táborába főleg kereskedők csoportosultak, a jelenlegi helyzet meghagyását, az ellenszenv pedig, melynek soraiba csaknem kizárólag iparosok tömörültek, a régi rendszer visszaállítását követelte.

Hosszas huza-vona és egyezkedési kísérlet után, mindkét fél döntő lépésre készülődött, természetesen mindégyik a maga igazának kivívásáért. Az iparosok, a kedd, péntek és vasárnapi hetipiacok bevezetését, a kereskedők meg a kedd, csütörtök és szombati hetipiac meghagyását kérték és részletesen kidolgozott, alaposan megindokolt folyamódványukat átnyújtották a bányászati kereskedelmi-és iparkamarának, amely a két beadványt a városnak továbbította.

*** Új könyv az adókról.** A napokban hagyta el a sajtót dr. Vlakovity Milán beográdi közigazgatási bíró által kiadott új könyv az adókról és pedig: „Utastás a jövedelem és vagyonadó előírására“, mint az adótörvények gyűjteményének II. ik része. Hogy mennyire fontos a jogkereső közönség szempontjából egy ily mű, az bővebb magyarázatot nem igényel, miután ezen évben újlag vették ki a jövedelem-és vagyonadó. Ebben a könyvben minden adófizető polgár bő felvilágosítást fog találni az amugy is nehéz régi adótörvények enyhítésére. A könyv ára 60 dinár, postaköltség 4 dinár. Kapható a szerzőnél és az összes könyvkereskedésekben.

Beeskerek város tanácsa tegnapi ülésén foglalkozott a kereskedők és iparosok fontos kérelmével és úgy döntött, hogy a piaci napokat visszahelyezi keddre, péntekre és vasárnapra. Az új rendszer azonnali hatállyal már életbe is lépett és így ma ismét hetipiaci nap van.

Valószínű hogy a városi tanács ilyenmü állásfoglalása után a kereskedők is visszaállítják a régi állapotot, vagyis vasárnaponként tíz óráig nyitva tartják üzleteiket, aminek semmi törvényes akadálya nincs. Csak egy a bökkenő a vasárnapi üzletnyitásban, hogy a munkavédelmi törvény nem engedi meg az alkalmazottak vasárnapi foglalkoztatását és így a nagyobb kereskedések tulajdonosainak érthetőleg nagy gondot okoz a régi rendszer bevezetése. Hogy a kereskedők végérvényben milyen álláspontot helyezkednek, egyelőre tehát nem ismeretes.

A tanács határozata indokolásában azt hozza fel, hogy a kisipar védelmére hozta főleg döntését, melynek egyedüli fenntartója a piac. A piaci napok áthelyezésére pedig már csak azért is szükség volt, mert két környékbeli nagyközség: Melenci és Perlez ugyanezen napok egyikén tartott hetipiacot és a vidéki közönség egy részét elhódították.

Az iparosok általában megelégedtek a határozattal, sőt egyrésztük örömmel fogadta. A kereskedők körében ellenszenvvel viseltetnek az új rendszer, illetve a régi feltámasztása iránt, mert ugymond gyakorlati eredmény nélkül megfosztja őket a határozat az egyetlen pihenő naptól, a nehezen kiharcolt vasárnaptól.

Ujabb értesüléseink szerint, úgy a kereskedők, mint a kereskedelmi alkalmazottak fellebbezéssel élnek a városi tanács határozata ellen és azt a kívánságukat terjesztik elő, hogy vasárnapra ne engedélyezzék hetipiacot, annál is inkább, mert az új rendszert már megszokta a közönség. Amennyiben a felsőbb hatóság megerősíti a tanács döntését, a kereskedelmi alkalmazottak a munkafelügyelőségtől (inspekcia radatól) a munkavédelmi törvényben biztosított vasárnapi munkaszünet megvédését kéri.

Ki korán kel ... Az olaszokról ugyan senki sem állithatja, hogy korán kelnek, sőt a zarándokaink éppen az ellenkezőt állítják, mégis azt a kissé fantasztikus hírt halljuk, hogy — aranyat leltek. Palana a neve annak a boldog községnek, mely egyébként a Lago Maggiore regényes partján fekszik, ahol aranyértékű kvarcot találtak, mely állítólag ötezer tonna aranyat fog adni. Az egész aranyelet értékét kétszázmillió lirára becsülik. Boldog adófizetők, akik — mindig feltéve, hogy igaz a hír — ennnyivel is kevesebb adót fognak fizetni.

A „Torontál“ minden éves előfizetőjét ötvenezer dinárra biztosítja tüzkár ellen.

Botrány a krizsevci törvényszék folyosóján. Zágrebból jelentik: Botrányos jelenetek játszódtak le tegnap délelőtt Krizsevci, az ottani törvényszéki épület folyosóján. Heitner Jován volt országgyűlési képviselőt, királyi közjegyzőt megtámadta és súlyosan inzultálta Osztrity ügyvéd. Osztrity a földre teperte a gyengébb testalkatu Heitnert és lábával rugdosta, a közjegyző, amint meglepetéséből magához tért, kirántotta revolverét és Osztrityra fogta, aki erre elengedte és elmenekült. A súlyos inzultusra állítólag az adott okot, hogy Heitnert nemrégiben közjegyzővé nevezték ki Krizsevci, ahol Osztrity apjának is közjegyzői irodája van. Osztrityék az új közjegyzőség folytán jelentősen vesztek a jövedelmükből és az készítette az ügyvédet arra, hogy elverje a „konkurrenciát“.

* Jön RIN-TIN-TIN!

Akik nem szeretik a sportot. Egy mosztári jelentés szerint, tegnap a jugoszláv sportegylet terepén véres verekedés támadt az egyeslet tagjai és néhány felbőszült paraszt között. Végre is kénytelen volt a csendőrség közbelépni és a sportellenes parasztközül tizenkettőt letartóztatni. Két paraszt a verekedésben súlyosan megsebesült. A sportellenes-párt azzal indokolja álláspontját, hogy a legelőjüket teszik tönkret.

*** Utlevél vizumot 40 dinárért megszerez a Leichinger és Vasziljev cég Brigadira Risztitya (Aradáci) utca, a hajóállomással szemben.**

* Jön RIN-TIN-TIN!

A becskerekai kereskedelmi alkalmazottak a munkások gazdasági tömörülése mellett.

Egyhangulag kimondták a csatlakozást a gazdasági munkásszövetséghez.

Beeskerek, szept. 25.

A becskerekai kereskedelmi alkalmazottak az este ülést tartottak, Rakity Lázár egyes. elnök elnöklése alatt, amelyen a gazdasági munkásszervezetek egyesülésével kapcsolatosan megtárgyalták állásfoglalásukat.

Rakity Lázár kimerítő beszédben ismertette a gazdasági munkásszervezetek tervét és kifejtette az egyesülés szükségességét. Kitért a tömörülés keresztülvitele után bekövetkező helyzet vázolására, a melynek ugymond — mérhetetlen jelentősége lesz az összmunkásság szempontjából. Jelenleg széttagozódottan, erejüket megosztva, harcra kénytelenek a munkások gazdasági helyzetük megjavításán, a jövőben azonban együttes, egységes erővel sokkal eredményesebben fognak fellépni és kivívhatják igaz ügyük győzelmét. Utána az egyesülés előkészületével megbízott bizottság munkáját esetele néhány szóban, majd közölte a gyűléssel, hogy október 10., 11. és 12-ikére Beogradba kongresszust hívtak össze, amelyen kimondják a gazdasági szervezetek egyesülését. Beszédét azzal zárta be, hogy a megjelentek szívéveljék meg az elmondottakat és legjobb belátásuk szerint döntsenek a csatlakozási indítvány felett.

Hasonló szellemben beszélt Hódi János és Veréb Mihály.

Orient Bioskop A róm. kath. árvaház-alap javára!

Pénteken, szept. 25-én 5 és fél 9 órákor

Diákok részére mind a két napon délelőtt 10 és délután fél 3 órákor.

Pénztárnyitás: d. e. 10—1/2-ig, d. u. 4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

A római zarándokut.

Három részben, 110 darab álló és számos mozgóképpel, egyszerre kerül bemutatásra, tanulságos ismertető felolvasással.

Becskekerek Rómában!

Jön! A villámkergető, Reginald Denny-vel.

A beszédek elhangzása után egyhangulag elfogadták az előterjesztett határozati javaslatot, amely a következőképp szól:

Becskekerek város kereskedelmi alkalmazottai, akik a Jugoszláviai Kereskedelmi Alkalmazottak Szövetségének tagjai, melegen köszöntik a gazdasági munkásszervezetek egyesítésén dolgozó bizottságot és egyhangulag kimondják a becskereki kereskedelmi alkalmazottak egyesületének csatlakozását az életre való tervhez. Együttal megkérlik a bizottságot, hogy a lehetőség szerint biztosítson egy helyet a kongresszuson a becskereki kereskedelmi alkalmazottak részére.

Sport

Vasárnapi program A Zseljeznicsarszki pályán: S. K. Schwäbische—S. K. Borac bajnoki. Az Obiljity pályán: A. K. Obiljity—S. K. Kadima bajnoki.

A Zseljeznicsarszki A. K.-Szlávia vasárnapra hirdetett rendkívüli közgyűlése elmarad és azt október hó 11-én délelőtt fél 9 órákor tartják meg a „Klub”-ban. Az egyesület vezetősége kéri tagjait, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg. Holnap este 8 óra-

kor a játékosok tartoznak megjelenni a Klubba összehívott értekezleten.

Középiskolai tanulók atlétikai versenye. A vojvodinai alszövetség megbízásából október 4-én az Obiljity A. K. középiskolai tanulók részére atlétikai versenyt rendez. A versenyen csak becskereki középiskolások vehetnek részt.

Egy használt szürke télibunda

macskabéléssel, opposun sálgallérral jutányos áron eladó.

Megtekinthető: Horváth szücsnél, Car Dusanova (Váraljai) u. — 1948

Régi butorok

edények, dézsák, hordók, zsalugátérek

eladók.

Bővebbet: d. e. 9—11 óra között Deák Ferenc-utca 7. szám alatt. 2070

MÉSZ,**beocsini portlandcement,**

alabastromgipsz, kavics, fedéllemez, elszigetelőlemez, chamottetégla, chamotteföld, karbid, surlahomok, cementlapok, márványlapok, lépesők, csövek, vályuk, sirbekerítések, aszfaltozások legolcsóbban

Özv. Guttman Jakabné és Fiainál.**Meszet és portlandot olcsón, frankó minden állomásra!****Munkások!****A velikibecskekerek cukorgyár hétfőn, szeptember 28-án reggel 6 órákor felveszi üzemét****Hirdetmény.**

A volt Beograd kávéház (Strasser és König-féle épület) pincéjében elhelyezve levő körülbelül 30 hektó fehér és vörös bor, továbbá pálinka-égetéshez való s körülbelül 8 hektó bor a velikibecskekerek kir. járásbíró-ság Gn. 2846/1925. számú végzése értelmében 1925. évi szeptember hó 28-ik napjának délelőtt 9 órájkor nyilvános bírói árverés útján a helyszínen eladatik.

Br. 573—1925.

2066

Objava dražbe.

Potpisani sudski izvršitelj u smislu § a 102. zak. članka LX. iz 1881. objavljuje, da će se usled odluke sreskog suda u Velikom Bečkereku broj 4224/1/1925. u korist Lazara Sekely iz Vel. Bečkereka, radi namirenja 850 dinara i pripadaka na zaplenjene i na 8620 dinara procenjene 32 m žita, koje se nalaze u Novo Crnju Alexandrovo, javna dražba održati, te radi sprovođenja te prodaje zakazuje dan za 28-og septembra 1925. god. u 10 sati pre podne u gore označenom lokalnu.

Vel. Bečkerek, 12. sept. 1925. god.

Kiš, sudski izvršitelj.

Rövid, modern, átjártzott, keresztthuros

zongora

magánkézből eladó 15.000 Din-ért

Felvilágosítást ad 2067

FÜHLNÉ Petrogradszka utca 37. sz. alatt.

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Veliki Bečkerek, Obiljity (Zapolja) u. 1. sz.

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyeggyártás.